

Област Пловдив

▶ Население (2015)	674 435
▶ Територия (кв.км)	5972,9
▶ Брой на населените места	224
▶ Дял на населението в градовете (%)	74,9

Общ преглед

През 2014 г. се отчита известно забавяне на икономиката в областта. Пазарът на труда също не отбелязва сериозно подобрение, въпреки че безработицата намалява през 2015 г. През 2014 г. разходите за придобиване на дълготрайни материални активи в областта се повишават, но при чуждите инвестиции се отчита известен отлив след четиригодишен постоянен приток на капитал. Качеството на пътищата в областта продължава да е по-високо от средното за страната и се повишава през последните две години. В област Пловдив застаряването на населението е по-бавно от това в страната. Пловдив остава и една от малкото

области с положителен механичен прираст. В образованието се отчитат едни от най-високите дялове на второгодниците и отпадналите от основното и средното образование, но зрелостниците показват сравнително добър успех на матурите. Пловдив е сред областите с най-много лекари, легла в болниците и лекувани болни спрямо броя на населението. Въпреки сравнително високата натовареност на съдилищата в областта това не се отразява на бързината в работата на съда. Посещенията на театри, музеи и библиотеки са по-малко в сравнение със средните в страната.

ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Слабо   Незадоволително   Средно   Добро   Много добро

Доходи и условия на живот

Пазар на труда

Инвестиции

Инфраструктура

Данъци и такси

Администрация

СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ

Слабо   Незадоволително   Средно   Добро   Много добро

Демография

Образование

Здравеопазване

Сигурност и правосъдие

Околна среда

Култура

ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ ●●●

Доходи и условия на живот ●●●

В област Пловдив БВП на човек от населението е 9268 лв. за 2014 г., което я нарежда на осмо място в страната. През 2014 г. се отчита известно забавяне на икономиката, а средногодишният доход на лице от домакинството през 2014 и 2015 г. бележи слабо намаление – главно поради по-ниски доходи от пенсии, обезщетения и помощи. Наблюдава се обаче устойчив ръст при средната годишна брутна заплата на наетите лица, която през 2014 г. вече достига 8504 лв.

През 2013 г. делът на населението, живеещо с материални лишения, в област Пловдив е 30,4%, което е под установеното равнище за страната. Относителният дял на бедните спрямо националната линия на бедността обаче достига 23,1%, което е най-високото ниво за областта през последните седем години и най-вероятно се дължи на спада на доходите. Относителната бедност нараства по-бързо при мъжете в периода 2011–2013 г.

Пазар на труда ●●●

През 2013 и 2014 г. икономическата активност на населението се повишава значително, като достига 71–72%. Тъй като пазарът на труда не може да отговори с подобно нарастване на заетостта, безработицата в Пловдив се повишава до над средната за страната. През 2015 г. икономическата активност отново намалява до 68,8%, което все пак е с близо 3 пр.п. над нивото от 2008 г. Безработицата също намалява през 2015 г. до 9,6%, като се приближава до средната стойност в страната – 9,1%.

През 2015 г. заетостта остава без реална промяна – 62,1% (при 62,2% през 2014 г.), с което прекъсва тригодишната тенденция на растеж и се озовава под средните нива за страната (62,9%).

Образователната структура на работната сила остава по-неблагоприятна от средната за страната, но се подобрява през последните години. През 2015 г. населението на възраст между 25 и 64 години с висше образование достига 25,4% (при 27,5% за страната), а това с основно и по-ниско образование – 19,7% (при 18,1% за страната).

Инвестиции ●●●

През 2014 г. разходите за придобиване на ДМА в областта се повишават и почти достигат средното ниво в страната спрямо населението – 2422 лв./човек при 2786 лв./човек в страната. Чуждите инвестиции обаче изостават и през 2014 г. дори намаляват след четиригодишен постоянен ръст, достигайки 2292,8 евро/човек при 3006,6 евро/човек в страната.

Усвояването на европейски средства от администрацията на общините в областта продължава да е по-малко от средното за страната, но се повишава стабилно през годините. Към 31 май 2016 г. стойността на изплатените суми по договори на общините като бенефициенти по оперативните

програми в област Пловдив е 529,6 лв./човек от населението (при 688,8 лв./човек в страната). Най-много средства усвояват общините Сопот и Хисаря (по близо 4000 лв./човек), а най-малко – общините Съединение и Брезово (по около 100 лв./човек).

Инфраструктура ●●●●

Поради естественото разположение на областта и множеството населени места и общини в нея Пловдив е една от областите с най-висока гъстота на железопътната мрежа. Гъстотата на пътната мрежа, както и делът на магистралите и първокласните пътища в Пловдив са близки, но по-малки от средните стойности за страната. Качеството на пътищата в областта продължава да е високо и се повишава през последните две години. През 2015 г. пътната настилка в добро състояние е 47,1% при 40,7% за страната. Областта отчита около средните за страната нива на достъпа и използването на интернет от местното население през 2015 г.

Данъци и такси ●●

Нивото на местните данъци и такси в общините в област Пловдив е близо до средните стойности за страната и при петте изследвани ставки. През 2016 г. малко по-високи от тези в страната са средните стойности на патентния данък за търговия на дребно и на този върху превозните средства, а малко по-ниски – на данъка върху недвижимите имоти на юридическите лица, данъка при прехвърляне на имущество и таксата за битови отпадъци.

Спрямо 2015 г. в рамките на областта община Пловдив намалява ставката на данъка върху превозните средства и леките автомобили (с мощност 74–110 kW), а общините Перушица и Родопи увеличават таксата за битови отпадъци за нежилищни имоти на юридически лица.

Администрация ●●●

Развитието на електронното правителство и предоставянето на административни услуги на „едно гише“ в област Пловдив са съизмерими с процесите в страната.

В същото време прозрачността на общините в областта през 2016 г. е оценена много по-ниско в сравнение с резултатите от 2015 г. Осреднената оценка на пловдивските общини достига 47,8% при 54,2% средно за страната през 2016 г. В рамките на областта с най-голяма прозрачност работят общините Асеновград и Пловдив (с оценка над 50%), а най-непрозрачни са общините Брезово, Първомай, Марица, Перушица, Раковски и Хисаря (с оценка под 40%). В Индекса на Местната система за почтеност на Асоциация „Прозрачност без граници“ пловдивските общини получават близка, но по-висока от средната за страната оценка.

СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ ●●●●

Демография ●●●●

В област Пловдив застаряването на населението е по-бавно от това в страната и коефициентите на възрастова зависимост остават по-благоприятни и през 2015 г.

През 2015 г. коефициентът на естествен прираст в областта нараства до -4,9‰, но все още е със значително по-ниска отрицателна стойност от тази за страната (-6,2‰). Пловдив остава и една от малкото области с положителен механичен прираст – 1,4‰ през 2015 г.

Подобно на тенденциите в страната все по-голяма част от населението на областта живее в градовете – 74,9% при 73,1% за страната, но гъстотата на населението в селищата остава значително над тази в страната – 2532,3 души/кв.км при 1559,3 души/кв.км в страната през 2015 г.

Образование ●●●●

Нетният коефициент на записване на населението в V–VIII клас в област Пловдив е 78,0% през 2015 г., като остава близо до средния за страната (78,3%). Следва да се има предвид, че и в страната, и в Пловдив стойността му намалява постоянно през последните няколко години.

Пловдив продължава да бъде сред областите с най-високи дялове на второгодниците (1,8% при 1,0% за страната през 2015 г.) и на отпадналите от основното и средното образование (3,9% при 2,8% за страната през 2014 г.).

Същевременно зрелостниците в областта показват сравнително добър успех на матурите през 2016 г. Средният успех на матурите по БЕЛ в областта е „добър“ 4,27 (при „добър“ 4,17 за страната), а делът на слабите оценки – 8,61% (при 8,73% за страната).

Въпреки че намаляват спрямо 2014 г., близо 39-те хиляди студенти в област Пловдив през 2015 г. нареждат областта на второ място по брой на студентите във висшите учебни заведения след столицата.

Здравеопазване ●●●●

След откриването на няколко нови болници и разширяването на вече съществуващите през 2015 г. броят на леглата в МБАЛ в областта достига почти 5000 и поставя област Пловдив на второ място след столицата. Спрямо населението Пловдив също е на второ място (след област Плевен) със 7,2 легла на 1000 души от населението при 4,6 на 1000 души в страната. Това обяснява и резкия ръст на броя на постъпилите болни за лечение през 2015 г.

Лекарите в областта също се увеличават през 2015 г. и на един лекар от водеща специалност се падат 435 души от населението при 544 души на специалист средно за страната. Съотношението на общопрактикуващите лекари към броя на населението в област Пловдив също остава по-благоприятно от това в страната.

Сигурност и правосъдие ●●●●

Въпреки сравнително високата натовареност на съдилищата в областта това не се отразява на ефективността на съда по отношение на бързината на правораздаване. През 2015 г. с 10,6 дела на месец на съдия (при 8,3 дела на месец на съдия в страната) натовареността на наказателните съдии в областта е втората най-висока след тази в столицата, но за разлика от София (столица) в Пловдивска област делата се решават сравнително бързо. Близо 93% от наказателните дела приключват в 3-месечен срок (при 88,1% в страната и 76,0% в столицата), а 5,4% от делата са висящи (при 9,4% в страната и 15,4% в столицата).

Спрямо населението регистрираните престъпления в област Пловдив продължават да са по-малко от тези в страната. През 2015 г. в областта са регистрирани малко под 7000 престъпления срещу личността и собствеността, което е и най-ниската стойност за Пловдив за последните 15 години. Съотнесени към броя на населението, регистрираните престъпления са 10,3 на 1000 души при 13,6 на 1000 души в страната. Въпреки това разкриваемостта на престъпленията остава под средната за страната – 37,8% от регистрираните през годината случаи при средно 39,2% за страната.

Околна среда ●●●●

Замърсяването на атмосферата в областта продължава да е по-ниско от средното за страната. През 2014 г. емисиите на въглероден диоксид в област Пловдив са 131,7 т/кв.км при 314,5 т/кв.км за страната. Битовите отпадъци обаче са повече. През 2014 г. в област Пловдив са образувани 485 кг битови отпадъци на човек от населението при 442 кг на човек в страната.

Достъпът на населението до обществена канализация, както и достъпът до канализация, свързана с ПСОВ, са съизмерими със средните стойности за страната.

Култура ●●

През 2015 г. посещенията в кината на областта нарастват до 869 на 1000 души от населението при 744 на 1000 за страната. Посещенията на населението на областта в театрите, музеите и библиотеките обаче са по-малко в сравнение със средните стойности за страната. Най-голяма е разликата в регистрираните посещения на библиотеките – с 234 посещения на 1000 души от населението стойността в Пловдив е около 2,5 пъти по-ниска от средната за страната (583 на 1000).

Средногодишният брой на посещенията в музеите в област Пловдив се увеличава през 2015 г. и достига до 493 на 1000 души, но и той остава под средния за страната от 664 на 1000 души.

Ключови показатели за област Пловдив

Индикатори на икономическото развитие	2010	2011	2012	2013	2014	2015
БВП на глава от населението (лв., текущи цени)	7924	8888	9087	9394	9268	n.a.
Средногодишен доход на лице от домакинството (лв.)	3745	3657	3988	4514	4410	4300
Средна годишна брутна заплата на нает (лв.)	6462	6889	7418	7922	8504	n.a.
Относителен дял на бедните спрямо линията на бедност за страната (%)	20,9	20,3	19,3	23,1	n.a.	n.a.
Коефициент на икономическа активност на населението на 15–64 години (%)	64,6	64,2	67,7	70,7	71,7	68,8
Коефициент на заетост на населението на 15–64 години (%)	59,0	58,4	60,0	61,2	62,2	62,1
Коефициент на безработица на населението на 15–64 години (%)	8,5	8,8	11,2	13,4	13,1	9,6
Дял на населението с висше образование, 25–64 години (%)	22,5	23,6	22,6	23,4	25,1	25,4
Брой на нефинансовите предприятия на 1000 души от населението	51	50	51	51	52	n.a.
Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи (лв./човек)	1724	2144	2514	2291	2422	n.a.
Чуждестранни преки инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор с натрупване (евро/човек)	1600	1847	1972	2436	2293	n.a.
Дял на домакинствата с достъп до интернет (%)	35,3	47,5	55,1	60,7	45,0	61,7
Дял на пътната настилка в добро състояние (%)	49,8	47,5	48,0	43,7	44,5	47,1
Покритие на кадастъра (%)	20,8	24,4	24,4	24,4	24,4	24,4

Индикатори на социалното развитие	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Коефициент на естествен прираст на населението (‰)	-3,6	-3,8	-4,5	-4,0	-4,3	-4,9
Коефициент на механичен прираст на населението (‰)	-4,1	0,2	1,4	3,1	0,5	1,4
Среден успех от матурите по БЕЛ	4,3	4,5	4,3	4,3	4,3	4,3
Процент оценки на матурите по БЕЛ под „среден“ 3,00	3,9	3,2	5,0	4,9	4,6	7,0
Нетен коефициент на записване на населението в V–VIII клас (%)	81,9	82,3	80,7	79,5	78,8	78,0
Дял на здравноосигурените лица (%)	87,2	88,4	87,7	86,5	87,2	88,4
Постъпили болни за лечение в МБАЛ на 1000 души от населението	228	228	328	353	242	412
Регистрирани престъпления срещу личността и собствеността на 1000 души	13,9	11,9	10,9	11,3	10,6	10,3
Разкрити престъпления срещу личността и собствеността от регистрираните през годината (%)	38,9	35,3	33,6	32,1	34,4	37,8
Дял на висшите наказателни дела (%)	3,7	5,9	5,3	5,4	14,6	5,4
Дял на населението с достъп до канализация, свързано с пречиствателни станции за отпадъчни води (%)	50,8	54,1	54,3	54,6	54,9	n.a.
Емисии на въглероден диоксид в атмосферата (тонове вредни емисии/кв.км)	95,8	141,6	151,0	127,6	131,7	n.a.
Посещения в кината на 1000 души от населението	772	799	703	769	808	869
Посещения в театрите на 1000 души от населението	151	204	190	250	299	259